Inspraak commissievergadering 10 september 2024

Onderwerp: Toekomst Kasteel de Keverberg

Geert Wolters, voorzitter stichting Behoud Kasteel de Keverberg

Beste commissieleden,

Ruim een jaar geleden hebben gemeente en stichting de afspraak gemaakt om samen te gaan zoeken naar een structurele oplossing voor de exploitatie van kasteel de Keverberg en elkaar in de tussentijd niet los te laten. Het nu voorliggende raadsvoorstel is een belangrijke stap/mijlpaal in dit proces en doet recht aan de 2 kernpunten in bovengenoemde afspraak: het zoeken naar een structurele oplossing en het "elkaar niet los laten".

Ik wil op deze punten graag dieper ingaan voor zover dat mogelijk is in 5 minuten. Allereerst de vraag wat is een structurele oplossing? Wij merken dat bij veel raadsleden de vraag leeft wat het bestuur zelf onderneemt om de kosten te verlagen en het resultaat te verbeteren. Die vraag kan ik het beste beantwoorden door te zeggen dat er in de afgelopen 9 jaar echt alles is geprobeerd, zowel aan de omzet kant als aan de kostenkant, om rendabel te worden. Maar daar zijn we niet in geslaagd. Blijkbaar proberen we een concept overeind proberen te houden dat niet houdbaar is. Om dat goed uit te leggen moet ik even in het verleden duiken.

1. Na de herbouw en opening van het kasteel heeft de gemeente de exploitatie (economische eigendom) overgedragen aan de stichting. Hierbij hebben beide partijen toen in goed overleg met de kennis van toen de volgende 2 doelen geformuleerd:

    a. Organiseer zoveel mogelijk cultureel-maatschappelijke evenementen die recht doen aan de historie van het kasteel.

    b. Maak daarbij voldoende winst om het gebouw te onderhouden zodat de gemeente, die wel juridisch eigenaar blijft, geen kosten heeft.

    Daarmee is het bestuur in 2016 enthousiast aan de slag gegaan. Er werd een breed scala van activiteiten opgezet. We werden een top locatie voor bruiloften en partijen. Ook wisten we veel bedrijven naar Kessel te halen voor vergaderingen, presentaties of bedrijfsfeesten. En alsof dat niet genoeg was werd er veel energie gestoken in de ontwikkeling van de toeristische markt. Meer dan 20.000 mensen bezoeken jaarlijks het kasteel en hebben de kans om de historie te beleven op informatieve en interactieve wijze. Tot slot hebben we in al die jaren veel lokale maatschappelijke evenementen mogen faciliteren. Wij zijn dan ook trots op wat er in die jaren is neergezet door onze medewerkers en vrijwilligers. Aan de eerste doelstelling hebben we zeker voldaan.
    Om dit alles te kunnen doen en daarbij ook nog winst te maken werd een business plan gemaakt dat uitging van **een minimale inzet van vast personeel en maximale inzet van vrijwilligers**. Dat plan was erg ambitieus. De druk die dit gaf op zowel personeel als bestuur was van begin af aan hoog, eigenlijk te hoog. En al in 2018 kwam het toenmalige bestuur tot de conclusie dat het gekozen vrijwilligersmodel niet houdbaar was en dat de grenzen van zelfsturing waren bereikt.

2. Tussen 2018 en 2023 zijn er veel pogingen gedaan om de winstgevendheid te verbeteren. Maar waar we continu tegen aan lopen is dat we heel veel verschillende markten willen bedienen met

te weinig mensen.
Daarom is het bestuur medio 2023 opnieuw in gesprek gegaan met de gemeente. Niet om de hand op te houden maar om eerlijk aan te geven dat wij er niet in slagen om aan beide doelstellingen die we hadden afgesproken te voldoen. We zijn zeker trots op de vele activiteiten die plaatsvinden, daarover zullen de sprekers na mij meer vertellen. Maar het financiële doel is niet gehaald.
Na 9 jaar worstelen is het tijd voor een structurele oplossing.
Dat betekent dat we keuzes moeten maken. Dat moeten we samen doen, gemeente en stichting.
De belangrijkste vragen die we ons moeten stellen zijn: Wat willen we met het kasteel? Wat vinden we belangrijker, de maatschappelijke functie of het financiële resultaat? Willen we het kasteel behouden voor de gemeenschap? Willen we een gebouw dat altijd open is voor bezoekers en waar altijd iets te beleven is? Willen we alle activiteiten die nu plaatsvinden behouden of zelfs uitbreiden?
Deel 1 van het raadsvoorstel geeft aan dat er meerdere oplossingsrichtingen mogelijk zijn die het verdienen om goed onderzocht te worden.

Deel 2 van het voorstel gaat over het elkaar niet los laten. Om een goede doorstart te kunnen maken in welk toekomstscenario dan ook is het belangrijk om het kasteel overeind te houden. Zonder steun van de gemeente is dat nu niet mogelijk. Met de voorgestelde 107.000 euro voor 2024 en mogelijk 2025 en de daar aan verbonden voorwaarden lijkt instandhouding wel te kunnen lukken maar zullen onze geplande commerciële activiteiten in de b.v. niet onbeperkt door kunnen gaan.
De aandacht die we in de pers hebben gekregen sinds begin juli heeft onze exploitatie problemen nog verder vergroot omdat er een aantal boekingen zijn geannuleerd vanwege de aanhoudende onzekerheid. Alleen dankzij de enorme inzet van onze medewerkers en vrijwilligers hebben we het afgelopen half jaar kunnen overleven. Ondanks die onzekerheid waar zij zeker onder hebben geleden zijn ze zich blijven inzetten. Het is mooi om te zien dat zij spontaan in actie zijn gekomen om te helpen en dat zij hier vandaag massaal aanwezig zijn.